

V Torontě nerozkvítly ešte ani prvé tulipány a narcisky i keď nad mestom bolo už jaro a československí krajanovia sa lúčili s dirigentom Torontského symfonického orchestru s vavrínovým vencem a čsl. národnými stuhami: "Mistru Walteru Susskindovi vděčně toronští Čechoslováci."

Pri svojom poslednom koncerte v Massey Hall v stredu 21. apríla, Walter Susskind sa symbolicky lúčil s kanadským Torontom vlastnou skladbou "9 slovenských skečov", Dvořákovým koncertom pre cello a orchester v B minor, opus 104 a Stravinského vrcholným dielom "The Rite of Spring".

Leonard Rose, svetoznámy čelista, ktorý sa len pred mesiacmi oženil s českou sl. Pečkovou, podľa vlastných slov ešte nikdy so žiadnym svetovým orchestrom tak inšpiračne nezahral Dvořákov koncert. Ovácie boli nekonečné pre veľkého umelca, pre veľkého skladateľa a pre veľkého dirigenta.

Raz navždy sa objavil Walter Susskind v Torontě pred 9. rokmi ako hudobný gigand, ktorý sa stal hudobným pojmom na tomto kontinente, ktorý tak ako niekedy Antonín Dvořák prenášal krásu našej vlasti v melódiach cez oceány do Nového sveta, tak Susskind učil milovať kanadské a americké publikum nášho barokového Zelenku, nášho Janáčka, nášho Dvořáka a Smetanu a iných. Jeho nekompromisné vystúpenie pre čistú klasickú a romantickú hudbu pôsobilo priamo revolučne v anglosaskej Kanade. Nekompromisne slúžil umeniu a zasa len umeniu či už ako dirigent symfonického orchestru, baletu alebo opery, Mendelssohnovho sboru alebo celonárodného orchestru pre mládež, z ktorého už bol odchovaný veľmi talentovaný Otto Armin, ktorý už dnes hraje v Clevelandskom orchestru.

Susskind sa stal vyhľadávaným svetoznámy dirigentom pre tak veľkých umelcov a virtuózov ako Isaac Stern, Arrau, Kogan, Gould, Rubinstein, Menuhin, Milstein, Rostropovich, nezabudnuteľné Šostakovičovo cello concerto, alebo Oistrakh, ktorý hral pod takouto rukou Suskinda Beethovenove concerto D. Major a jeho syn Mendelssohn.

Susskind vrcholnej veľkosti dosiahol ako dirigent vo Wagnerových "Valkyrii", v Straussovej "Elektre", v Beethovenovej 9. Symfonii v kanadskej premiére "War Requiem" od Benjamin Britten alebo Stravinského "The Rite of the Spring", ktorú si netrúfal v Torontě ako dirigent uviesť ani slávny Sir MacMillan. Taká je kompozične a orchestrálne náročná Stravinského skladba, že je všeobecne považovaná za jednu z najťažších skladieb pre dirigenta a práve tu dosiahol Susskind bravúry, že sa musíme na neho dívať s veľkou úctou.

Dnes Susskind odchádza do Aspen-Colorado ako hudobný riaditeľ festivalu a kdekoľvek bude kráčať svetom, všade bude na programe naša muzika, naša krásna muzika, ktorá bude po celom svete rozprávať ľuďu aké krásy zrodila naša vlasť.

Také ľudské dielo nezomiera a či to bude californské alebo austrálske alebo, všade bude stúpať k nebesiam naša symfónia a "My Vam budeme Maestro v našich myšliach všade podávať vavrínový veniec za nás za všetkých Čechoslovákov z krajiny do krajiny a ty naše národné stuhky biela, červená, modrá, nech Vam žiaria na cestu ako svetlo domoviny, ktoré je tak krásne a drahé ako svetlo, ktoré sme našli v matčiných očiach, keď nám žehнала naposledy na našej ďalekej, ďalekej ceste svetom.

Ferdinand Peroutka:

ALE DIKTATURA TRVÁ

Mohli bychom byť poněkud zmäteni tím, co vidíme. Na jedné straně komunistické strany nepřestávají vyhlašovat boj proti revisionismu, na druhé straně samy revidují. Nikita Chruščov stále trpěl k honu na revisionisty, a sám byl nejvlivnější revisionista ze všech. Není v tom tolik zmatku, jak by se zdálo. Komunismus opouští některé ideologické pozice, které se ukázaly neudržitelnými, ale zároveň nechce přestat být diktaturou. Komunistická strana reviduje, ale nikomu jinému nechce dovolit, aby revidoval. Diktatura se obléká do měkkých slov a nazývá se nyní "vedoucí rolí strany". Sama tato změna v názvosloví zavání revisionismem. Ale diktatura trvá. Diktatura hodlá revidovat tak, aby to neublížilo diktatuře. Strana chybovala, ale chce mít vedoucí roli v odhalování svých chyb, udávat tempo i témata revise. Při revisi má být způsobeno co nejméně hanby komunistické straně. To je dosti srozumitelný motiv.

Víme, jak v komunismu věci se dějí. Jestliže komunistický historik si vybral nějaké thema a napsal o něm studii, nebyl to čistě jeho nápad. Předcházelo dlouhé politické jednání v ústředním výboru strany a v Politbyru, nebo jak se tato instituce nyní v revisionistické periodě nazývá. Dva českoslovenští komunističtí historikové napsali nyní obsáhlou stať pod titulem "Z bojů o nové pojetí protifašistické jednotné fronty" a dali tomu podtitul: "K historii a významu desátého pléna ústředního výboru československé komunistické strany v listopadu 1934". Velké to thema v šedivém rouše. Výraznější a správnější titul i podtitul by byl: "K historii a významu stanoviska československé komunistické strany k československému státu."

Když diktatura zavře archiv, dá dokumenty pod zámek a znemožní i čtení starých novin, snadno vznikají tajemství. Komunistická strana vládla a dokládala svůj nárok na diktatorské vládnutí tím tvrzením, že jedině ze všech stran se vždy zastávala československého státu a jeho celistvosti. Za tím, po celá ta letá, se skrývalo tajemství, pečlivě chráněné státní mocí: nebyla to pravda. Nyní, máme-li soudit podle článků, jež bylo dovoleno napsat dvěma historikům, vládla se odhodlala říci pravdu o minulosti nebo aspoň část pravdy. Je-li tomu tak, byl by to snad největší ze všech dosavadních revisionistických činů, neboť toto je thema, které se dotýká samotných kořenů práva komunistické strany na samovládu.

Uvažujeme-li o důvodech, které mohly vládu vést k tak významnému kroku, hledáme nutnost, která to způsobila. Komunistická strana se takto neodhodlává bez nějaké nutnosti. Nepředstíráme, že známe tuto nutnost. Mohla by snad být v tom, že přes všechna opatření diktatury, pravda o minulosti přece skulinami prosakovala. Je těžko žít s tajemstvím jen polovičatým. Otravuje atmosféru a vzbuzuje podezření na všechny strany. Lidé si snadno řeknou: jestliže vláda zřejmě o této věci nemluví pravdu, jak o jiných? Za takových okolností může být výhodno připustit pravdu o některé věci nebo aspoň část pravdy, aby věrohodnost vlády byla upevněná. Je-li třeba, omlouváme se za to, že hledáme jiné vysvětlení než prostý pud říci pravdu. Minulé zkušenosti k tomu nepovzbuzují. Pud pravdy býval nejlén-

vější ze všech pudů komunistické strany. Tak tedy, opomíjejíce toto nepravděpodobné vysvětlení, uvažujeme dále. Co učiní chytrá vláda, jestliže její tajemství přes všechno úsilí přestává být tajemstvím? Sama se postaví do čela odhalování pravdy. Jestliže tak učiní, pak může odhalovací práce dirigovala, aby se nebraly směrem neškodlivějším a aby ho nebylo příliš mnoho. Pokud můžeme usoudit z článku obou historiků, dána linie je tato: 1. komunistická strana chybovala ve svém poměru k československému státu, ale jen do listopadu 1934. -2. strana chybovala, poněvadž byla cizími vlivy k chybování svedena nebo přinucena. Snad to ani není žádná omiluvna pro stranu, která si osobuje na pouze normální právo na vůdcovství národa, nýbrž právo na absolutistické vůdcovství.

Bylo to drama o dvou jednáních. Akt první: roku 1921 československá komunistická strana na svém ustavujícím sjezdu přijala jedenadvacet podmínek komunistické internacionály, což, podle znění těch podmínek, znamenalo, že se vzdala samostatnosti v myšlení a jednání. Akt druhý: ve všech dalších letech strana nesla následky toho. Když Československo se stalo komunistickým státem, obyvatelstvo neslo následky toho.

Z materiálu, jež dva komunističtí historikové sebrali, beze vši pochyby vychází najevo, že československá strana jako přijímala od Rusů a Internacionály jiné názory, tak přijala také jejich negativní poměr k československému státu. Tak tedy v nejdůležitější národní otázce strana dala se vést cizinci. Dnes oni dva komunističtí historikové dokonce, ačkoli jen letmo a nerozváděje to, praví, že československý stát byla "nejdůležitější svoboda". Příliš dlouho se tak komunistické straně nezdálo. Měla na mysli mnché věci, které se jí zdály důležitější, i když už se osnoval nacistický útok na stát. Byvše přímo tázání, zda budou bránit stát, komunisté odpovídali: ne a ano. Nebudou, pravili, hájit stát v jeho přítomné podobě, s jeho přítomným politickým zřízením. Neboť je to buržoasní stát. Nikdy neřekli: demokratický stát. Vždy řekli: buržoasní stát. Ale bylo to ještě horší s československým státem: byl to více méně fašistický stát. Podle názorů sovětských a proto i podle názoru československých komunistů mezi fašismem a demokracií nebyl rozdíl v kvalitě, nýbrž jen v stupni. Bylo poměrně snadno odhalit fašisty: kdo není komunist, je fašista, co jiného? Demokracie je fašista kterému něco brání se k tomu přiznat. Se svrchovanou libovůlí, svévolí a arogancí komunisté nazývali fašistou, koho je napadlo. Lidé už byli mučení a zabíjeni fašisty, ale komunisté ještě je nazývali fašisty. Sociální demokracie byli nazýváni fašisty, ačkoli nikdy nedělali ani nechtěli dělat, co fašisté dělají. To nevaňdilo. Bylo zde usnesení internacionály je tak nazývat.

Dnes dva komunističtí historikové to všechno nazývají "pavučinami dogmatismu". Ale byly to silné pavučiny. Zmotána do nich, komunistická strana prohlásila v parlamentě, že se všemi silami, které jsou jí k dispozici, bude vystupovat proti vojenským opatřením, která by československý stát chtěl učinit na obranu proti Hitlerovi. Neboť se nesluší souhlasit s tím, aby fašistický stát se bránil. Českoslovenští komunisté tak úsilovně

Dokončení na straně 2.

THANK YOU, MR. SUSSKIND

A week ago, Walter Susskind said good-bye to Toronto with two concerts featuring his Nine Slovak Sketches, Dvorak's Concerto in B minor (we shall long remember Leonard Rose's beautiful cello work) and Stravinsky's Rite of Spring.

Mr. Susskind made an outstanding contribution to the Canadian music both as resident conductor of the Toronto Symphony and as founder of the National Orchestra.

We are also grateful to Mr. Susskind for introducing to Canadian audiences music of Czechoslovak composers and for his participation in two concerts sponsored by the Czechoslovak National Association of Canada. He richly deserved the laurel wreath from the Czechoslovak community in Toronto presented to him on the stage of Massey Hall by Milly Zlamal and Hana Tesar.

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ V KANADĚ

Ve smyslu Stanov č. 1. Sec. 5/6 a Jednacího Řádu Sec. 4
Ústřední Rada Sdružení svolává

XVII. KONGRES
ČESKOSLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ
V KANADĚ

který se bude konati ve dnech 29. a 30. května 1965 v hotelu
ROYAL YORK, TORONTO, ONTARIO.

P o ř a d j e d n á n í

1. Zahájení
2. Ustavení zapisovatele
3. Zápis
4. Volby zvláštních komisí
5. Nedokončené jednání
6. Zprávy činnosti Sdružení
7. Zprávy místních odboček
8. Zpráva revisorů účtu
9. Zpráva návrhové komise
10. Oznámení
11. Stanovení členských příspěvků
12. Nové návrhy a záležitosti
13. Zakončení

Za

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ ZDRUŽENÍ V KANADĚ

Antonín Daičar v. r.
Předseda

J. G. Corn v. r.
Generální tajemník

Toronto, dne 21. března 1965.

PRESIDENT NOVOTNÝ O KOMUNISTICKÉM PUČI

Komunistická strana Československa se po dlouhá léta snažila přesvědčovat krajan v USA a Čechoslováky v cizině, že se vlastně v únoru 1948 nic nestalo. Že jen z vůle lidu a pro lid byla komunistická strana dosazena do vlády. Po odhalení zločinů z doby stalinismu došlo k vzájemnému obviňování, sesazování a osvobozování. A nyní přichází ke zpovědi jak došlo kekomunistickému puči 1948, a to ze samých úst prezidenta Novotného, který říká násle jít v Rudém právu z 25. února t.r.: "V únorovém střetnutí dělnické třídy s buržoasií zvítězila zákonitě ta síla, která vyjadřovala svým programem i praktickým postupem základní zájmy většiny společnosti. Avšak věci nebyly tak jednoduché jak se zdají dnes. Postupem doby strany Národní Fronty opouštěly dohodnutý a společně přijatý Košický program, a nakonec proti němu veřejně vystupovaly. Nijak neskrývaly, že jsou proti pokračování socialistických snah, a že jsou pro zachování soukromokapitalistického hospodářství. A proto docházelo u nás stále více k politickým srážkám mezi KSČ a v podstatě mezi ostatními politickými stranami, protože i část sociální demokratické strany opouštěla některé zásady Košického programu. Strana věděla že jde o boj kdo s koho. Proto koncem ledna 1948 provedla vnitrostranické přípravy. Věděla, že jsou v republice určité váhavy a kolísající vrstvy, se kterými v rozhodném okamžiku strana jako celkem počítat nemůže. Proto vyzvala dělníky, aby vyšli do ulic, a postavila prezidentu republiky dr. Edwardu Benešovi kategorický požadavek přijmout demisi ministrů, odvolat je z vlády a postavit do čela vlády soudruha Klementa Gottwalda. Vývoj událostí vyvrcholil tak, jak komunistická strana předpokládala, v

podstatě pokojnou cestou. To ještě neznamena, že naše strana podcenila či dokonce opomenula přípravu dělnické třídy na možnost boje se zbraní v ruce. S tou možností jsme počítali, a dobře si pamatujeme, jakým významným činitelem ve vývoji únorových událostí byly vyzbrojené Lidové milice," pochvaluje si Novotný. Tedy v podstatě, říká Novotný, docházelo k politickým srážkám mezi KSČ a všemi ostatními politickými stranami. A k tomu KSČ věděla, že jsou v republice určité váhavy a kolísající vrstvy, se kterými se v rozhodném okamžiku jako s celkem nedá počítat. Proto vyslali ozbrojené dělníky do ulic a prezidentu republiky postavili kategorický požadavek, přijmout diktát komunistické strany, nebo se bude střilet, neboť za komunistickou stranou stál Sovětský svaz a Rudá armáda. Dobře se pamatujeme na filmové záběry rozhovoru Gottwalda a odmítavá gesta dr. Beneše, bohužel film byl ukázaný němý, neboť komunisté si netroufali zveřejnit co požadoval Gottwald na Benešovi. Ministr spravedlnosti Pavel Drtina byl nalezen v nočním úboru s přelámanými údy na chodníku pod okny jeho bytu, ministr zahraničí Jan Masaryk byl nalezen za samých podmínek, bohužel mrtev. President Beneš nikdy nepromluvil na rozhlas, jako bylo slíbeno, vzdal se úřadu a do půl roku zemřel. A toto vše si Novotný dovoluje nazývat "základní zájmy většiny společnosti" a aby sám sebe ujistil že je správné to co říká, a snad přehlušil i hlas špatného svědomí, dodává: "Znovu podtrhuji, že bylo správné, že strana proti třídnímu nepříteli použila všech potlačujících prostředků, buržoasií jako takovou likvidovala, a tím navždy vyloučila možnost restaurace kapitalismu v Československu!"

A. Šalamoun.

ALE DIKTATURA TRVÁ

Pokračování ze strany 1.

honili fašistu nebo polofašistu T. G. Masaryka, že zapomínali honit fašistu Hitlera. Pokud jeho se týkalo, to nebyl žádný velký problém. Náměsíčná politika internacionály se usnesla na tom, že němečtí dělníci porazí Hitlera, a něčeho jiného že není třeba. Komunistické noviny přinášely na významném místě zprávy, že v té nebo oné německé továrně zahájili stávkou s požadavkem, aby mzdy byly zvýšeny o deset procent za hodinu. Už to začíná, ten pád Hitlerův.

Ale ne, nikdo nesmí říci, že českoslovenští komunisté by nebyli chtěli hájit stát. To byla pomluva. Chtěli jej hájit - za určitých podmínek. Jaké to byly podmínky? To bylo jasné a mnohokrát řečeno. Komunisté budou hájit stát, jestliže demokracie v něm kapituluje a bude nastolená diktatura proletariátu, čili diktatura komunistické strany.

Byla to lichvářská cena. Zároveň to byl rebus. Neboť tu komunistická strana ve skutečnosti slibovala, že bude hájit demokratické svobody teprve tehdy, až nebudou, až budou zrušeny, čili ne dříve než bude zavedena diktatura. Byl to amalgam: hájit a zrušit. Není div, že ostatní nechápali tento amalgam a odmítali komunistickou nabídku jednotné fronty, která by byla založena na takové nejistotě o tom, kam komunistická strana směřuje.

Dva komunističtí historikové sledují, dále, jak pomalu, s jakými vnitřními obtížemi, komunistická strana se vyvíjela k tomu, aby prohlásila, že bude demokratické svobody hájit proti Hitlerovi, aniž by při tom trvala na své podmínce diktatury. Z materiálu, jež oba historikové sebrali, vychází zároveň najevo, proč se strana tak vyvíjela. Nezáliba v demokratických svobodách v ní náhle vznikla, ne svědomí se pohnulo. Jen agitátor byl zklaman a znepokojen. Jednoho dne komunistická strana udělala své výpočty a došla k výsledku, že většina dělnictva nejde za ní, nýbrž za jinými. K svému podivu shledala, že proletariát, který pokládala za svůj, to myslí vážně s obranou státu a svobody. Proti tomu bylo třeba něco rychle podniknout. A strana začala mluvit o obraně státu a demokratických svobod prostěji, už bez výhrad, tak jak si to přečetla ve tvářích dělnictva, které ji opouštělo.

A z materiálu, který dva historikové sebrali, vychází najevo, že komunistická strana nepřestala se dívat na otázku obrany státu zejména jako na otázku stranické taktiky. Jsou tu citované četné projevy komunistických vůdců a theoretiků z té doby. V žádném z nich se nemluví prostě o obraně státu, vždy jen o "heslu obra-

ny státu". Neexistovala věc, jen heslo existovalo. V národní krizi strana myslila přede vším na to, které heslo je schopno přivést k ní většinu dělnictva. Když měla důvody domnívat se, že je to heslo obrany státu, začala se k němu zdolovat a vážně přibližovat a osvojovat si je.

Bylo - li tomu tak, jak vypadá "vedoucí role" komunistické strany? Vedla tehdy nebo byla vedena? Jako tak často, strana myslila v abstrakcích tak dlouho, dokud z toho nebyla vyrušena. Vytvořila si abstraktní představu o dělníkovi a abstraktní představu o situaci. Její abstraktní dělník nemyslel na osud státu a národa, nýbrž na diktaturu komunistické strany. V její abstraktní situaci otázka nacistického útoku nehrála hlavní roli. Když pak konkrétní situace se svými potřebami a konkrétní dělník se svými přesvědčeními se neodolatelně projevil, komunistická strana se podivila a začala přemýšlet o změně taktiky. Jistě to nebyla vedoucí role. Ne komunistická strana vedla dělnictvo a masy, nýbrž dělnictvo a masy vedly ji. Materiál, který dva komunističtí historikové sebrali, nijak nepotvrzuje hrdopysný nárok komunistické strany na vedoucí roli.

ČESKOSLOVENSKÝ MALÍŘ

VLADIMÍR JANDEJSEK

Sobotní vydání torontských novin "Globe and Mail" uveřejnilo velmi dobrou kritiku o obrazech československého malíře Vladimíra Jandějského. Výstava jeho prací je po celý tento měsíc ve "W and W ART GALLERY" na 1071 Bathurst Street. Globe and Mail píše:

"Vladimír Jandějský je umělec, který stojí za železnou oponou. It is difficult not to see in these colorful, swirling designs a fantasy of escape. Studies of cosmic architecture, cathedrals of the space age, landscapes on art nouveau satellites, sanatoria in orbit. In fact Jandějský can be best described as a poor man's Van Gogh".

Navštivte tuto výstavu a jistě se potěšíte. V. Klimová.

ODBOČKA ČSNS MONTREAL

Před několika týdny jsme přinesli zprávu o výroční valné hromadě montrealské odbočky ČSNS a jmenovali jsme nový výbor na rok 1965. Mezitím nás jeden z našich čtenářů upozornil, že jsme zapomněli jmenovat všechny členy výboru. Chyběli nám tři krajané: František Bartoš, Václav Chochol a paní A.J. Dubská. Rádi doplňujeme.

NEJHORŠÍ JE TO S BYTEM

Navazuje na Vaši zprávu o valné hromadě torontské odbočky ČSNS, národního sdružení v č. 12. Vašeho listu, dovoluji mi, abych poznamenal, že velkým problémem pro nového přistěhovatele v Torontě je nalezení vhodného bytu. Přijel jsem začátkem března z uprchlického tábora v Traiskirchen v Rakousku, se ženou a dvěma dětmi. Unavení po dlouhé cestě odpocínali jsme si během prvních dvou dní v Torontě v hotelu Ford, kde nás dva pokoje stály 4 dolary za noc. Možnost za měsítní jím jsem brzy objevil ve Westonu, ale ani po několika denním snažení se nám nepodařilo najít v západním Torontě slušný zařízený byt, tak o dvou pokojích s kuchyní. Zašel jsem se ženou do mnoha domů, na nichž visela tabule "Byt k pronajmutí". Jakmile však domácí uslyšel, že máme dvě děti, ztratil o nás zájem. Prý děti mohou poškodit nábytek, čmárají po zdích a pod. Marně jsem vysvětloval, že naše děti jsou dobře vychované a že jim žádné nezbednosti netrpíme. Někdo nám poradil, abychom se

podívali na několik "apartmentů". Všechny byly bez nábytku a domácí t r v a l i na jednoho nebo dvoučlenní smlouvě, při čemž je nutné platit nájem za první a hned také za poslední měsíc. Když si k tomu ještě člověk měl kupovat nejnětupější nábytek, tj. aspoň dvě postele, stůl a 4 židle, museli bychom vydat v prvních dnech aspoň 300 dolarů, které jsme neměli. Navíc jsou třeba desky, kuchyňské náčiní, záloha při zavedení elektriky či plynu a pod. My jsme museli myslet také na zimní obutí pro děti, teplejší kabát pro ženu a pracovní oděv pro mě samotného. Snažil jsem se toho všeho hlava kolem. Starost o byt byla však největší. Nakonec jsme našli jednoduchý "flat" na ulici Shaw, poblíž ulice Bloor, kde domácí přijal náš týdenní nájem jenom poté, když měl příležitost naše děti chvíli pozorovat a přesvědčil se, že skutečně jde o rátoletosti "po evropsku" vychované. Nešlo o krajana, je to Ukrajinec, ale bylo vidět, že by si děti po kanadsku vychované do domu nevzal. Celá věc měla však jeden

PROF. JERMÁŘ PŘIJEDE

Těsně před uzavěrkou tohoto čísla jsme do redakce dostali zprávu od prof. A. Jermáře, t.č. v uprchlickém táboře Traiskirchen v Rakousku. Píše, že i s manželkou dostal vízum do Kanady a že měl opustit Rakousko v transportu uprchlíků 19. dubna. V poslední chvíli se rozhodl odjezd o několik týdnů odložit, neboť se měl začátkem května sejít s Rafaelem Kubelíkem. Mimoto také dokončuje práce spojené s jedním kresleným filmem, ke kterému píše hudbu. Emigrační vízum do Kanady mu platí do září t. r. Naznačuje že přijede do Toronta koncem května t. r.

VRATISLAV BUŠEK: AKČNÍ VÝBORY

Profesor Bušek shromáždil ve své práci mnoho materiálu, který není všeobecně znám a v mnoha případech nebyl vůbec zveřejněn. Bušek na příklad uvádí telefonní rozhovor mezi předsedou parlamentu, Jožkou Davidem a prezidentem Benešem z 23. února 1948. Toho dne smutně proslula komunistická poslankyně Hodinová-Spurná totiž žádala Davida, aby odložil zasedání parlamentu svolaného na příští den. David, který, jak píše profesor Bušek, se bál zodpovědnosti, volal telefonem presidenta Beneše, který "překvapivě, neřekl Davidovi, že podle ústavy prezident nemá právo zasahovat do této věci, ale poradil Davidovi, aby zasedání parlamentu odložil. Tímto politickým rozhodnutím odstranil jediné forum, které mohlo Gottwalda právně zastavit".

Bušková studie je zatím nejlepší prací o únorové tragedii.

JÁCHYMOV BEZ URANU

V Jáchymově už dodolovali. Uran, jak píše Obrana Lidu, už v Jáchymově není. Šachty jsou zatopeny vodou. Těžní věže strženy... Prý, píše Obrana Lidu, jsme uran odprodávali Sovětskému svazu za světovú cenu! Jako by nebylo veřejným tajemstvím, že československo bylo Sovětským svazem soudružsky vykořisťováno...

REŽIM SE NEVZDÁ LEGEND

K dvacátému výročí "svobodného Československa" uveřejnilo RP 3. dubna stranické stanovisko, které zaryté hájí každické rozhodnutí ČKS za této stalinické hrůzovlády a co hájit prostě nelze přechází frázemi. Čte se to jako traktát z nejtemnějších dob kultu. KSČ dokonce hájí i osudy IX. sjezdu z roku 1949, který zahájil éru hrůzovlády, o níž se jen zběžně podotkne, že "v době kultu byly způsobeny jisté škody, avšak..." atd. O hospodářské krizi rovněž ticho po pěšině.

ŘEKA MEKONG - KONTURA MÍ RU

Také Vietnamem teče řeka Mekong, a její povodí poutá i Laos, Kambodžu a Thajsko. Po deštích nese Mekong povodně. Pak v suchém období jeho přítoky odsávají vodu dvaceti milionům lidí kolem a nesou ji do moře. Zase povodně, a zase břehy. Povodí Mekongu má rozlohu více než půl milionu čtverečných kilometrů. A více než dva tisíce kilometrů dolního toku Mekongu by mohlo být konturou míru v kontinentální jihovýchodní Asii.

Z povodí Mekongu nejde dosud ani kilowat elektriny: potenciál než půl milionu čtverečných kilometrů. Přehrady a zavodňovací systémy by mohly ztrojnásobit produkci rýže. Energetické zdroje by mohly pohnout průmyslem.

A politický potenciál? Spojené národy zahájily program výstavby a kontroly povodí Mekongu v sedmdesátém roce. Dnes pracuje v oblasti čtyřiapadesát technických skupin světové organizace. Jednadvacet západních států v čele se západním Německem a Spojenými státy už přispělo na výstavbu sedmašedesáti milionů.

Několik přehrad se už staví v Thajsku, Kambodži i Laosu. Byly založeny experimentální farmy na březích Mekongu a přítoků. Studie objevily obrovský potenciál lesů kolem Mekongu jako základny papírenského průmyslu. Geologové odkryli bohatá ložiska železné rudy. Navigace Mekongu v Kambodži byla zdokonalena. A toto všechno se odehrává, jako by kolem nebyla válka a politické konflikty. Sihanukova Kambodža je politicky neutrální deformovaný čínský tlakem a kambožský postoj k západně orientovanému Thajsku a Jižnímu Vietnamu je krajně nepřátelský. Laos má vážné spory se svými sousedy. Mezi všemi čtyřmi zeměmi dochází k e sráž-

kám. Diplomatie styky se porušují, pohraniční je stavu zvýšené pohotovosti, ale společná komise všech čtyř vlád pro výstavbu Mekongu pracuje, jako by se nic nedělo. Mekong je politicky silnější. Ani komunistická agrese nezabránila jeho výstavbu.

Nikoliv přímo. Ale ve skutečnosti ji přece jen brzdi. Profesor chicagské university Gilbert White odhadl loni v prosinci, že skutečná výstavba oblasti by vyžadovala dvě stě milionů dolarů ročně po příští dvě desetiletí. Svět má takové fondy, ale stěží je může investovat do politické nejistoty Indočíny.

LAŠTOVIČKA O KOŠICKÉM VLÁDNÍM PROGRAMU

4. dubna se Košicích oslavovalo dvacáté výročí košického vládního programu, kterým "strana vybojovala velké vítězství nad buržoazií". Na oslavách promluvil B. Laštovička a neomstí si při tom útok na čs. demokratické státníky: "V košickém programu šlo nejen o změny v národnostní a zahraniční politice, ale i v ekonomice. 20 úspěšných roků ČSSR potvrdilo jeho životnost přes snahy buržoazie zastavit revoluční vývoj. Bylo třeba více času, aby lid poznal dvojakou tvář Beneše, Zenkla, Sránka a dalších. Již v Košicích se spojili proti komunistům a čekali na okamžik zvratu vnitřní politiky nové republiky. Vítězství dělnické třídy v únoru 1948 odstranilo z cesty největší překážky v uskutečňování košického vládního programu..."

KSČ se dosud nechce vzdát svých legend, i když jejich životnost je dnes už každému zřejmá z mravního i hospodářského úpadku, který začal v únoru 1948 a pokračuje do našich dnů.

UVAŽOVALI JSTE O TOM, PROČ

V KAMPELIČCE

našem krajském peněžním ústavu používajícím všech výhod zvláštního zákona provincie Ontario

M Ů Ž E T E

za své bezpečně uložené a pojištěné úspory

OBDRŽETI

ÚROK 4 A 1/2% ROČNĚ?

NAVŠTIVTE NÁS

CZECHOSLOVAK /TORONTO/ CREDIT UNION
740 SPADINA AVE., TORONTO 4

Telefon : 952-0557

Pondělí a středa 7-9 večer

Sobota dopoledne 10-1

abychom si v její kuchyni uvařili něco k jídlu, ovšem až po té co oni skončili oběd či večeři. Dokonce jsme mohli užívat i její nádobí, talíře atd. Tak jsme na tom nakonec přece vydělali, protože hotel a jídlu v restauraci by nás přivedly na mizinu, nehledě k tomu, že hotelové prostředí není pro děti nejlepší.

Pokračoval jsem v jednáních o práci s firmou, která mi dávala největší nádeje, ale návrat do našeho "slunečního pokoje" nás všechny značně deprimoval. Nikdy jsme jako rodina nebyli víc pohromadě, fyzicky i jinak! Tak jsme přece bydleli v uprchlickém táboře v Traiskirchen! Toužebně jsme mysleli na náš nový byt a počítali jsme každé ráno, kolik dní ještě chybí do patnáctého.

A každý druhý den se celá naše rodina šla podívat na naše nové bydliště a promluvíli jsme si vždycky s naším budoucím domácím. Přiznám se, že jsem se někdy zabýval možností, že snad si to rozmyslí anebo že se dosavadní nájemníci rozhodnou zůstat. Jen stvrzenka, na které stálo, že byt je zaplacen od 15. do 22. března, rozptýlovala moje obavy. Když jsme 13. března od-

poledne viděli před domem na ulici Shaw stěhovací auto, bylo nám všem bláze. Nastěhovali jsme se tam ještě v neděli 14. a s tím druhým kufrem, který nás stál několik dalších dolarů uschovného.

Dnes mám práci a problém spjení jsem vyřešil tím, že jsem s jedním spoludělníkem, který bydlí nedaleko, Na 9 dní v "sluneční místnosti" však budu bydlet na nikdy nezapomene. Až na některé starousedlíci nebo pomouroví uprchlíci nebudou chtít věřit, že jsme také měli v Kanadě těžké začátky, zavedeme je na ulici Euclid a do toho "slunečního pokoje". Pokud tam ten starý barák ještě bude stát.

Co tím vším chci říci? Že by se měla najít skupina našich podnikavých žen, které by udržovaly seznam zařízených bytů k pronajmutí s týdenním nájemem. Nezáleží na tom, zda jsou tyto byty v krajině nebo v cizí, hlavně však aby vzali do domu děti! Známe několik rodin s dětmi, které žijí v Traiskirchen do Toronta a nepřejí ani jedné z nich, aby prošla takovou bytovou odyseou, jako my.

K.Trojan, Toronto

DIVADLO A JEHO VÝZNAM

Již před pěti tisíci lety bylo divadlo výrazem duševní vyspělosti národa, když v letech 3200 před Kr. přicházeli nebo přijížděli lidé z velkých dalek záhadnými a vzdálenými krajinami Nilu, aby se zúčastňovali divadelních slavností. S úctou, pozorností a zanícením sledovali a naslouchali slavným hrám o králech-svých náboženských hlavách a jejich dynastiích, jakož i korunovačním slavnostním hrám, psaným jednak na kůži nebo papyrusu. Byly předváděny nejprve v chrámech, později pro velké množství účastníků a větší zveřejnění divadla na nákladných podílech, k tomu účelu konstruovaných. Toto Egyptské divadlo, nejstarší které vůbec známe, vzniklo z popudu náboženského a nábožensko-výchovného, ale sloužilo nejširšímu zájmu národa, jakož i tvůrčímu umění. Prvními herci byli kněží, kteří vůbec v raných i pozdějších dobách byli prvními učitelé lidu a národu, jakož i nositelé veškerého kulturního života; co nemohli říci svým lidem v chrámech, říkali jako herci na jevištích. Již tehdy znali jména jako dramatik, hra, drama, umělec, herec, kostým, introdukcce, maskování a používání masek, ale věděli také, že divadlo je nejsilnějším prostředkem jak vytvářet vyšší hodnoty člověka, připravit k zlepšení u znečištění jeho života, a pomáhat mu v jeho morálních, životních a ideových problémech. Nejvíce co nás uvádí v úžas jsou klasické základy pravé dramatické tvorby: pravda, víra, přesvědčení a život, které nebyly dosud překonány jinými a tedy platí až do dnes. Duchovní důležitost těchto slavnostních her a jejich potřeba byla prokazována tím, že náklady spojené s těmito slavnostmi byly hrazeny městskými daněmi a odkazy zemřelých.

Egyptské divadelní umění i s jeho zásadami bylo přeneseno do starého Řecka a Říma, kde známe již drama, tragedii a komedii, a kde byl kladen důraz na dobrou hru, divadlo silné a výchovné, a kdy se již vědělo, že bez svobodného divadla není dobrá kultura a morálky v národě. Ztratili divadlo svobodu projevu, celý národ ztratil svou svobodu. I zde význam pravého divadla, posilujícího a povznášejícího byl potvrzován, že herci a umělci byli placeni a odměňováni státem.

Egyptské zásady zůstaly a platí podnes. Vyjádřil je výborně K. S. Stanislavskij, který je po celém světě respektován jako nejlepší divadelní praktik a myslitel moderního uměleckého divadla: "musíte do chrámu umění přinášet všechny nejlepší lidské myšlenky a podněty, musíte na jeho práhu setřást drobný prah a spinu života."

Potřebuje-li kulturní člověk dneška posilu a tiché povznesení, přečte si doma své noviny, verše, povídku nebo román. Na divadle však žádá víc: vnitřní rozruch, dramaticčnost, skutečný život, zapojení do vnitřního dění jeviště, do osudů jiných lidí, to jest chce být fascinován uměleckým prožitkem, aby odcházel domů a byl nucen o problémech divadelní hry přemýšlet a podvědomě vybírat pro svůj vlastní život

BRNĚNŠTÍ STUDENTI BESEDUJÍ

Přinášíme několik citátů z besedy s brněnskými studenty filosofie otištěných v Lidové Demokracii 27. března:

Máme své představy. Podle nich kritizujeme, co se nám nelíbí. Například, že v našem systému je možné, aby spousta nekvalifikovaných a neschopných jednotlivců brzdila rozumnou iniciativu.

Jaký je to obrovský skok z té hrůzné úrovně jedenáctiletých, dirigované fiditelem, tam například fikt slovo proti čínské komuně stejně jako proti fiditeli se rovnalo málem velezradě. Máme proti národněbuditelské osvětové činnosti úplné vžitý odpor. Ono to bylo jaksi zprofanováno. My se sjednocujeme jenom na ne-

a řešení osobních problémů. Nepotřebuje-li, nebo nedostává-li se mu těchto duševních potřeb, do divadla prostě jede. Ovšem, základem k úspěchu, aby divák do divadla šel, musí být dobrá divadelní hra, která je alfou a omegou každého dramatického tvoření.

Ještě tedy i dnes, po pěti tisíci letech, právě divadlo má být posilujícím prostředkem, morální oporou, a ještě dnes platí základní klasická formule, že pravý divadelník je nebo má být knězem-duševním a citovým učitelem diváka, hledistě, národa a lidstva. V okamžiku, když si plně a s věškerou odpovědností uvědomí tento fakt, povznáší sebe, svého diváka, jeho projev se stává uměním a on sám umělcem. A to je tedy poslání pravého divadelníka!

A dnešní divadlo samo? Odmítá, aby jakékoliv dramatické tvoření se stalo jen prostředkem reprezentacním, společenskou okázalostí nebo cestou k vyplňování hmotných mezer jinde, ale chce plnit nejposvátnější a nejvznešenější úkol, který máme v našem jazyce vyjádřen překrásným slovem: osvěta. A snad proto divadlo pro náš národ mělo a má ještě jiný význam, národně probuzenecký... J. Zoder

MANIFESTACE V KOSTNICI

V červenci se setkávají dvě významná výročí v dějinách českého a slovenského národa. Uplyne 550 let od smrti M. Jana Husa a 50 let od curyšské a ženevské přednášky Masarykovy o Husovi, v nichž Masaryk poprvé vyslovil požadavek samostatného československého státu.

Pro československé krajanské spolky ve Švýcarsku jsou obě výročí zvláště významná. Jakožto představitelé jediné větší československé kolonie v blízkosti Kostnice mají k místu Husovy oběti mimořádně vřelý vztah. A obě řeči pronesl Masaryk na shromáždění krajanských spolků v Curychu a v Ženevě. V čele Svažu stojí dodnes krajané, kteří Masarykovo vystoupení v roce 1915 připravovali. Švýcarští krajané byli prvními Čechy, kteří se pro Masarykův program veřejně vyslovili.

Smyslem oslavy jest, abychom se společně zamysleli nad tím, jaký význam mají pro Čechy a Slováky Husova a Masarykova osobnost a nad jejich mravním odkazem a programem.

Shromáždění se koná v neděli 4. července 1965 v 11. hodin v Kostnici u Husova kamene, na místě, kde byli upáleni M. Jan Hus a M. Jeroným Pražský. Hlavní projev přednese krajan kazatel Přemysl Pitter.

Týž den odpoledne se koná společná prohlídka Kostnice "Po Husových stopách" s odborným českým výkladem.

Svaz československých spolků ve Švýcarsku zve k účasti všechny demokratické Čechy a Slováky a jejich přátele z celého světa. Přihlášky není třeba posílat. Sejdeme se přímo u Husova kamene v Kostnici.

Další informace Vám na požádání zašle: Štěpánka Čermáková, Altwiesenstr. 367, Zurich, Switzerland.

gací. Vycházím jenom z toho, co je dnes. Já absolutně nevěřím žádným slibům. Protože my jsme prožili jako menší tu dobu změn názorů mnohých lidí, takže to všechno vidíme jaksi s takovou skepsí. Lidé jsou jednou takoví a potom zase takoví, a teď my nevíme, jak to vlastně miní. Ve srovnání s Evropou jsou naše vzhledy bídné a to bude mít vliv i na možnosti realizovat naše představy po materiální stránce. Myslím v životě a ve vědě. Člověk u nás, když založí rodinu, je už příliš vázán, musí dbát předně o to, aby vydělal peníze a uživil ji, tím je brzděn, a pak člověk prožije život, pak ho už není potřeba, jde do penze a posléze umře, pokud ovšem neumře před tím.

O SKAUTECH

O československých skautech v exilu není v posledních letech moc slyšet a aktivní jsou jenom dvě skupiny: jedna kolem orgánu "Stopa" v USA, druhou vede dr. Josef Kratochvíl v Západním Německu. Nejsou to ovšem ani oddíly, ani družiny; jen jednotlivci, kteří mezi sebou udržují písemný styk. Dr. Kratochvíl s několika nadšenci vydává občas časopis "Skaut-Exulant" a praktické skautování ve skupinách v Evropě ožívá vlastně jen jednou za rok: během Letní školy v Norsku.

Několik desítek čísel "Stopy" chodí také do Kanady, ale soude podle neexistujících příspěvků z Kanady - s výjimkou článků dr. Vělena Fanderlika z Trail, B.C. - kanadští skauti čs. původu sice časopis čtou, ale jinak činní nejsou. Možná, že jde o generační problém: většina bývalých skautů a skautek mají dnes rodiny a proto jiné starosti. Zajímavé o tom píše v březnovém čísle "Stopy" v dopisech redaktorovi sestra "Maruš": Skautovala jsem jako dítě a k tomu ještě jako dítě městské. Kromě táborů jsem se v přírodě samé věru nepohybovala a většinu skautských znalostí jsem načerpala v klubovně. Na př. morseovka mi připadala báječně tajemná a ovládala jsem ji. I s praporky jsem to dovedla. Dnešní moje signalisování spočívá v tom, že odpovídám řady telefonů, hovořím a při tom miji nádobu, míchám omáčku, krmím děti, žehlím nebo podobně. Skoda, že nás naše vedoucí kdysi nenaučila různé signály, jaké vysílají nemluvnata, snad by to bylo občas přispělo ke klidnější domácnosti před několika málo roky, kdy naše dvě děcka s oblibou vydávala děsivé skřeky uprostřed noci a já se zoufale snažila zjistit, zda má kojeneček hlad nebo mokrou plinku nebo bolení bříška, nebo chce jen společnost."

Příspěvek končí: "Zapomněla jsem uzle, signalisaci, symboly, ale uvízl jsem v paměti skautský zákon a slib; věřím, že pomocí těch dvou jsem pochopila, jakým člověkem mám být."

V únoru t.r. se konala v Chicagu schůze skautů a skautek čs. původu, které osud zanesl do této oblasti. Není známo, kolik lidí se sešlo, ale debata byla živá. Mluvílo se také o tom, zda by se v dohledné době mohl uskutečnit sjezd čs. skautů a skautek v exilu. Bylo zjištěno, že si různí jednotlivci sice dopisují, ale že dochází k neúprosnému odcizování, které pokračuje čím dál tím rychleji. Z členů, kteří jsou dnes tím či oním způsobem aktivní, se jen několik zná z domova. Jen několik dalších se sešlo v uprchlických táborech po puči v roce 1948. Většinou se lidé neznají, neměli příležitost si pohovořit tváří v tvář a mnohdy si nerozumí. Sjezd se má konat v roce 1966, pravděpodobně v okolí Chicaga a je naděje, že se ho zúčastní i býv. skauti žijící v Kanadě, jakož i v Kalifornii a v okolí New Yorku. O organizaci sjezdu se postará přípravný výbor v Chicagu, který zbývá ustanovit. Skauti se musí podle Vělena dobře zamyslet nad těmito otázkami: "Jaký je náš účel zde, mimo udržování starých přátelských styků? Vlastní oddíly mládeže nemáme. To si nenamlouváme. Skautujeme-li někteří z nás, je to jen v oddílech cizích chlapců a děvčat, ne našich. Je to jiná praxe a jiná tradice."

Snažíme se udržovat styk s mezinárodním skautským světem a jeho vedoucími. To se nám dosud daří i když nemůžeme docílit uznání našeho zahraničního skautského hnutí. Námitka je jasná. Ptají se nás, kde skutečně provádíme skautskou činnost a máme-li oddíly mládeže."

Důležitým předmětem úvah na sjezdu má být otázka, zda jsou naši skauti venku připraveni pomoci, kdyby u nás bylo obnovení skautské hnutí - rozumí se po nastolení demokratické vlády.

Pokud se naši čtenáři o tyto otázky zajímají, necht napíši na adresu: "Stopa", P.O. Box 1948, San Diego, Cal. 92112, USA.

KU KLUX KLAN

Ku Klux Klan. Skvrna na americké scéně. Není velká; organizace možná nemá o mnoho více než deset tisíc členů. Ale velkým ohyzdná, snad nejhorší vřed na lidské společnosti. Federální vláda se nyní chystá vyoperovat jej. Koncem března se tak zvaný Výbor poslanecké sněmovny pro neamerickou činnost jednomyslně usnesl, že vyšetří o Ku Klux Klanu základní informace: kolik má členů, co je to za lidi, jak organizace funguje a jaké sleduje cíle. To je nezbytný první krok k vypracování osnov nových zákonů, kterých pravděpodobně bude třeba. Potlačit Ku Klux Klan nebude snadné, protože žádný zákon nesmí omezit základní svobodu sdružovat se, třeba i v organizacích krajně nepopulárních. Kromě toho federální moc zákonodárná, výkonná a soudní nesmí zasahovat do oblasti, jako na příklad, zhruba řečeno, boj proti zločinnosti, které spadají do pravomoci jednotlivých států; i vražda představuje porušení zákonů států, nikoli federálních. Většina členů Ku Klux Klanu žije na jihu, asi po třech tisících v Mississippi a v Louisianě, a po tisíci v Alabamě, Georgii, Severní a Jižní Karolině. Zákony těchto států, i bezpečnostní orgány, poroty a soudci, nikdy mnoho strachu členům Ku Klux Klanu nenaháněly. Ale problém se pravděpodobně dá řešit. Není na příklad vyloučeno, že se vyšetřová-

ním Výboru poslanecké sněmovny pro neamerickou činnost zjišťí, že Ku Klux Klan je podvratnou organizací, a na to se vztahuje federální zákon a pravomoc. Nebo je tu federální zákon z roku 1870 proti spiklencům, kteří osnují, aby někoho připravili o občanská práva zaručená ústavou. Odborníci ministerstva spravedlnosti už na problému pracují. V kongresu tyto snahy podporují příslušníci obou stran, včetně senátorů a poslanců z Jihu. A snad největší zárukou úspěchu je, že se za věc postavil prezident Johnson. Nynější akce proti Ku Klux Klanu byla vlastně zahájena z jeho iniciativy. Bezprostřední pohnutkou tu bylo zavraždění pani Violy Liuzzové 25. března na silnici ze Selma do Montgomery v Alabamě: z važdy byli obviněni čtyři členové Ku Klux Klanu.

Ku Klux Klan byl založen na Štědrý večer před sto lety, několik měsíců po skončení války Jihu proti Severu. Založila jej skupinka demobilizovaných důstojníků jižní armády, víceméně pro zábavu. Vymysleli si tajemná pojmenování, pozdravy, rituály a tak dále, a jako uniformu háv z prostěradla a kakuci z povlaku volštáře s vyřiznutými otvory pro oči; někdy i koně povlékali prostěradly a jezdili na nich v noci. Brzy zjistili, že to kruté postrašuje pověřivé černochy, a najednou klub dostal účel: zastrahování černochů a spoustu členských přihlášek. Postupem doby se stanovy a rituály organizace stávaly stále bizarnějšími, metody zastrahování rozšířily o bičování, mučení, upalování a jiná zvěrstva, a cíle povzněsly na boj za americkou vlast a křesťanské ctnosti, to jest proti alkoholů. Něcům, židům, římským katolíkům a černochům; členem Ku Klux Klanu mohl být pouze bělošský protestant anglosaského původu narozený v Americe. Ku Klux Klan kupodivu podporovala řada farářů a kaplanů, zvláště metodistických a baptistických, organizace měla i silný politický vliv a počet jejích členů dosáhl čtyři miliony. V polovině let dvacátých začal však klesat, několik států si odhlasovalo zákony, které činnost Ku Klux Klanu omezily, a nastala éra stagnace a úpadku. Po druhé světové válce se zdálo, že Ku Klux Klan takřka už dodýchal, ale probudila ho k životu reakce na usnesení Nejvyššího soudu z roku 1954 o neústavnosti oddělování černošských a bělošských dětí ve veřejných školách, a dále prý ho oživila reakce na loňský zákon o občanských právech.

Ale dnešní Ku Klux Klan už zdaleka není velkou a vlivnou organizací. Je roztržštěn na několik svářících se frakcí, z nichž nejznámější si dala jméno Rytíři Ku Klux Klanu, společnost s ručením omezeným; má sídlo v Tuscaloose v Alabamě a vede ji bývalý obchodník s pneumatikami Robert Shelton s titulem Říšský mudrc. Podle některých odhadů mají všechny frakce Ku Klux Klanu dohromady přes 40.000 členů, ale mnoho z nich je tajných agentů FBI, federálního úřadu pro vyšetřování. Za dnešních poměrů v Americe nemůže Ku Klux Klan dlouho přežít jako účinná organizace. Možná, že jeho teroristické tlupy primitivních bigotů ještě kolem sebe několikrát zděšeně uhodí. Prakticky jsou však dny Ku Klux Klanu už sečteny.

JE VÁM 19 LET?

Jakmile je Vám 19 let, nevztahuje se na Vás nemocenské pojištění Vašich rodičů.

Chcete-li se nadále těšit z výhod pojištění, musíte se přihlásit zvláště během 30ti dní. Formulář žádosti dostanete v bance, v nemocnici nebo v kanceláři Komise.

ISTE PO SVATBĚ?

"Rodinné" premie nemocenského pojištění chrání muže i ženu. Informujte bez prodlení svou "skupinu" nebo uvědomte Komisi v případě, že platíte premie přímo.

MÁTE NOVOU PRÁCI?

Chcete-li, aby pojištění nebylo přerušeno, řiďte se přesně podle návodu na zadní straně formuláře č. 104, který Vám musí starý zaměstnavatel dát při odchodu.

Your ONTARIO HOSPITAL INSURANCE Plan

Ontario Hospital
Services Commission
Toronto 7, Ontario

AMERICKÉ TURIST. DOLARY

Letos navštíví Evropu víc než 1,350.000 Američanů, což je asi o deset procent více než vloni. A utratí tam skoro jednu a tři čtvrtě miliardy dolarů. V Rakousku nechali vloni Američané o 381 milionů dolarů více, než kolik Rakusané vyvezli ze země, a těchto 381 milionů dolarů stačilo z 96 procent uhradit rakouský schodek v zahraničním obchodě. Španělsko mělo vloni z turistiky čistý zisk 850 milionů dolarů, Irsko 115 milionů dolarů.

SOKOLSKÝ DEN

Naši sokolové a sokolky v těchto přípravách velkou národní událost, která se řadí do důstojného rámce stoletých oslav založení sokolstva ve Spojených státech Amerických. Sjednocení v útvar Spojeného sokolstva na východě, činovníci Americké Obce Sokolské, Slovenského Sokola, Sokola Orel, pracují v mnoha výbořích, které mají jediný cíl, dokázat americké veřejnosti, že sokolská výchova je vzorem a pomocníkem povoláním činitelům v plánování ke zlepšení nejen zdraví, ale i morálky občanstva. Není lepšího místa než Světová výstava v New Yorku, kde v neděli, dne 6. června stadion Singer Bowl sokolové a sokolice zaplní cvičící plochu živými a stále nedostižitelnými ukázkami sokolské tělovýchovy.

Ano bude to národní svátek nás všech, bez rozdílu, protože toho dne se všichni sejdem, abychom se pochlubili návštěvníkům z celého světa. Toho dne nesmí být jediného Čechoslováka, který by nepřišel manifestovat naší sílu ať už jako cvičící, nebo divák. Máme ještě v dobré paměti úspěch Československého dne z minulého roku a jsme přesvědčeni, že Sokolský Den bude dalším, na který budeme moci být všichni hrdí. Pilné přípravy a obětavost pracovníků zaručují dokonalý úspěch. V rámci Sokolského dne se připravuje řada dalších podniků. V sobotu, dne 1. května se bude konat Společenský večer s tancem a banketem v sále Slovenského Sokola, 131 70 ulice, Guttenberg, New Jersey. V sobotu, dne 5. června v sokolovně v New Yorku tělocvičné závody "Večer vítězů" s odezdáním cen a tancem.

Připravujte se k zájezdu a k účasti na mohutném "Sokolském Dni" v New Yorku.

Jan Petlička,
tiskový referent.

V Brooklynu v New Yorku zemřela před čtyřmi měsíci vdova, paní Jadwinová. Žila skromně, neokázalým způsobem a netlačila se do nejvyšší společenské vrstvy. Nyní oznamuje universita v Princetonu, že paní Jadwinová ji odkázala 27 milionů dolarů, a to k uctění památky svého manžela a svého syna, kteří oba na Princetonské universitě vystudovali.

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídky očí
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

CHCETE PRODAT NEBO KOUPIŤ DŮM
INVESTUJTE DO BUDOV, KTERÉ VÁM ZARUČÍ
DOBŘÝ PŘÍJEM
R Veškeré Informace Spojené s
Real Estate Business Vám Podá
VOLEJTE Paní V. KLÍMOVÁ 927-4503
C. A. JONES
Member of Toronto Real Estate
44 ST. CLAIR AVENUE E
TELEPHONE 447-8921

Připravujete se na cestu kamkoliv, nebo plánujete pozvat své drahé z Československa?
LETADLEM MIAMI pouze \$154.00
" MEXICO " \$199.00
Zavolejte neb navštivte Mrs. L. VESELY
VESELY & GREBEN
TRAVEL AGENCY
360 Bathurst St.
Toronto 2B
Tel. EM. 3-4366

SBÍRKA ZVUKŮ

Magnetofon je dnes jedním z velmi rozšířených sportů mezi fanoušky, milujícími hudbu, ale také mezi takovými, kteří se rozhodli sbírat jen zvuky. Než budeme vypravovat o jednom z největších amerických sběratelů zvuku, řekneme si, jak magnetofon slouží v praktickém životě.

V Americe jsou dnes stovky a stovky rodin, rozvátých po celé této polokouli - a tyto rodiny si vůbec nedopisují. Posílají si pouze zvukové pásky z magnetofonu.

Ala zvuková páska může sloužit amatérovi i k velmi užitečným věcem: Tak na příklad za kubánské krize, když nefungovalo dobře spojení mezi Puerto Rikem a Spojenými státy, rozbila se v Puerto Riku námořnímu technici kovi decela nová elektrická pračka. Pokouší se sám ji spravit, ale neuspěl, protože viděl, že bude potřebovat některé nové náhradní součástky. A tak dostal nápad: Nahrál na megatofonovou pásku podivné zvuky, které pračka vydávala a pásku poslal do továrny, od níž pračku koupil. Tam si inženýři a montéři pozorně poslechl zvukovou pásku a podle škripavých zvuků udělali přesnou diagnózu. Napsali majiteli pračky do Puerto Rika návod, jak si může stroj jednoduše spravit a současně mu poslali náhradní součástky s návodem, jak je vyměnit. A mašina za hodinu běžela jako nová.

Ala daleko zajímavější jsou sběratelé zvuků, mezi nimiž určitě vede Dick Kenny ze Stamfordu ve státě Connecticut. Této chvíli má sbírku zvuků z celého světa a vyměňuje si zvukové pásky s devadesáti fanoušky ve dvaceti pěti zámořských zemích. Dick Kenny vlastní celkem na dva tisíce zvukových pásek, a kdyby je pouštěl souvisle, trvalo by to čtyři tisíce hodin, než by je přebral. Na stěně svého obyvatelství pokoje má mapu světa, kam si zapichuje praporečky míst, odkud má zaznamenaný zvuk: od Moskvy po Hong Kong, od Venezuely po Kongo a tak dále.

Když na příklad zvukový fanoušek z Nového Zélandu chce zvuk lanové tramvaje v San Fran-

cisco, Dick Kenny mu pošle kopii zvukové pásky. A dostane za to výměnou třeba zpěv nějakých exotických ptáků, kteří žijí jen na Novém Zélandě. Kolegové v Africe pošle zvuky newyorské podzemní dráhy a dostane za to válečné bubny nějakého bojovného černošského kmene. Z Vidně dostane deset minut z kabaretního představení a pošle za to zvuky při střídání stráží v Buckinghamském paláci v Londýně. Ale kdyby se vám zachtělo slyšet, jak sviští vichřice na Saharu, Dick Kenny jen sahne do své kartotéky, vyhledá zvukovou pásku a určitě vám poslouží. Zrovna tak ochotně předvede neznámé zvuky ryb, o nichž se myslí, že jsou němé, nebo zvuk, jak myš požírá kus syra. Má prostě všechno, na co si vzpomenete, včetně třiceti papoušků, z nichž každý mluví jinou řečí.

ŽIVOT ZAČÍNÁ V ŠEDESÁTI

Američané se utěšují úslovím, že v této zemi začíná život v šedesáti. Jak se zdá, je to přehnané. Četl jsem zrovna v novinách ze San Franciska v Californii, že tam v nemocnici dvaosmdesátiletý děda zabil 40 ti letého mladíka, protože žárlil na jeho vztah ke 24 leté ošetrovatelce. Opakuji schválně čísla: Vrah byl 82 letý, zavražděný 40 letý a ošetrovatelka byla jen 24 let. Ale to není hlavní. Před porotou v San Francisku byl vrah souzen. Porota mu vyměřila 22 let těžkého žaláře. Když se předseda soudu traslavého dědečka ptal, zda trest přijímá, povídal: "Ale ovšem že ano! Já měl strach, že mi to dají doživotně."

V Chicagu se konala neobvyklá tisková konference. Se souhlasem svého zaměstnavatele tuto konferenci svolal taxikář Casey Marland. Taxikář hovořil s novináři jako rutinovaný politik, dovedl se vyhnout nepříjemným otázkám velmi elegantně a vůbec nemluvil, jako kdyby kandidoval ve volbách. Proč by ne? Novináři v něm hned poznali bývalého guvernéra státu West Virginia.

ELEKTRONICKÁ POČÍTADLA VYBÍRAJÍ ZAMĚSTNANCE

Americký časopis "Business Week" o tom přináší zajímavý článek: Vedoucí místa ve federálních úřadech, v průmyslu a obchodu se začínají obsazovat pomocí elektronických počítačů.

Ve Spojených státech je již více firem, které se na toto hledání vedoucích sil specializují. Objednal si prostě u výrobce elektrotechnických počítačů příslušné stroje a nabízejí podnikům kvalifikované lidi, které vybralo elektrotechnické počítačové.

Nedávno správa newyorského přístavu potřebovala rychle muže, který by znal námořní právo, byl politicky neutrální a který by imponoval přístavním dělníkům.

Znalce námořního práva mají skoro výlučně dopravní společnosti. Ale správa newyorského přístavu si dala podmínku, že žadatel nesmí být zaměstnanec dopravní společnosti.

Správa přístavu se obrátila na specializovanou firmu Handy Associates a dala jí potřebné podmínky kvalifikace. Firma sdělila podmínky elektronickému počítačové elektronické počítačové vydalo jména dvou kvalifikovaných mužů. Jeden ze žadatelů byl příslušníkem správy přijat. Neobyčejně se osvědčil. Tento případ ukazuje, jak se místa specialistů a vedoucích mužů budou v hospodářském životě a ve státní správě obsazovat mechanicky. Elektronické počítačové rozhodne, kdo povede závod a kdo se hodí na vedoucí místo státní administrace. Elektronické počítačové dostane curriculum vitae žadatele, data o jeho školení a praxi a schopnostech a počítačové neúprosně řekne, zda se na určité vedoucí místo hodí.

Tato praxe je ve Spojených státech teprve v začátcích, ale velké americké firmy, kde se práce více specializuje, zjišťují, že se jim tento způsob obsazování vedoucích míst vyplácí. Hledá se dokonce lepší komputor, který by nepřijímal jen základní data žadatele, ale také údaje o jeho lidských kvalitách. A zde tedy máme naději, že se vedoucí lidé vybraní stroji, přece jen nestanou obyčejným kolečkem mašinerie. Nekvalifikovaný muž se asi nebude moci stát vedoucím podnikem. Ale z několika žadatelů, které elektronické počítačové navrhne, si zodpovědní činitelé vyberou muže, který jim bude lidsky sympatický. Šéf personálu bude i nadále rozhodným činitelem. Leda, že by se sestavil stroj, který by dovedl ohodnotit i osobní vlastnosti kandidátů.

KUŘECÍ VÁLKA

Když v roce 1841 Britové získali od Číny Hong Kong, nikdo netušil, že o století později se tato kolonie stane bojištěm mezi čínskými a americkými kuřaty. Nicméně, stalo se, situace je vážná a noviny ve Spojených státech podrobně referují o krizi, která tam vznikla.

Oč jde, pramení v podstatě v hluboké náklonnosti tříapůl milionů čínských občanů Hong Kongu používat ptactvo. Spotřebují kuřat je vskutku neobyčejná a pro místní občany asi tak důležitá, jako u nás vepřová a knedlík.

Problém je v tom, že rozloha Hong Kongu je jen dvakrát tak velká jako Praha, i když má čtyřikrát tolik obyvatelů. Mnoho kuřat se tam tedy pěstovat nedá a musí se dovážet. Komunistická Čína potřebuje cizí valuty a vývoz drůbeže do Hong Kongu pro ni znamená miliony dolarů ročně. Američané zatím tržní na vývozu tříapůl milionů, zvýšili obchod o třicet procent a dostali se tak do komerčního zápolení s čínskými soudruhy.

Komunistická Čína těží hlavně z tradice, která vyžaduje, aby se ptactvo kupovalo živé. Američané naproti tomu využívají nejmodernější techniky, která je samostatně v každém velkoobchodě. Zmrazené, rozsekané, pečlivě vyčištěné kuře zabalené v celofánovém obalu na papírovém talířku je to, co se nyní posílá na dálný východ. A třeba dodat, že je tak levné, že se vskutku stalo základem výživy proletářských vrstev Číňanů v Hong Kongu.

Americké husy, vykrmené v předměstí New Yorku, jsou pokládány za delikatesu. Velké hotely je na jídelním lístku zvoou husa a la Peking. Stále více Číňanů si je může dovolit, protože v tomto britském koloniálním hospodářství se za poslední dvě léta mzdy zvýšily o 60 procent. Mimochodem, Britů je tam jen 20 tisíc.

Amerika pochopitelně nezávisí na tom, kolik kuřat prodá do britské královské kolonie. Ale na celé věci je daleko více. S každým balíčkem kuřete cestuje také spotřebitelská hygiena, která je vlastně v Asii téměř neznámá. S balíčkem jde i vzorek spotřebitelského vkusu. Je s ním samostatně spojená ukáзка schopnosti moderního hospodářského systému, jak se má sloužit veřejnosti. A spotřebitel si časem navykne požadovat takovou službu v daleko širším rozsahu, než o kterém ještě dnes může myslet.

Pokud jde o to, co Číňané s kuřaty udělají, tam nejsou problémy. Jejich tisíciletá stará kuchyně je jedna z nejslavnějších na světě. Delikátní jsou kuřecí kousky, pečené na rozpáleném bambusu. Kuře se používá snad ve dvaceti různých druzích pečene a v tučtu divotvorných polévek.

Ala nejde tu o žaludeční předpisy. Nejde o dolary. Američané utřítí tři miliony na kuřatech v Hong Kongu a turisté tam téměř třicet milionů. Co je vskutku zajímavé, je jiný pohled na věc. Americký výrobce, vzdálený tisíce kilometrů od Hong Kongu vypěstuje drůbež, která mu dá velmi dobré živobytí. A při tom je stále ještě schopen nejen soustěžit, ale v soutěži i podbídnout čínskou komunu, která leží jen za hraniční čarou tannějšího města.

A VAŠE PŘEDPLATNÉ DOSUD NEDOŠLO

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD

296, Queen St. W. - Toronto 2B, Ont. EM 2-3226
LETADLEM TORONTO - PRAHA A ZPĚT
NA 21 DNI \$ 479.30

Připravujete se na cestu do Evropy a nebo do Československa. Obstaráme Vám visa a vstupenky na všechny významné podniky v ČSSR a v celé Evropě.

Jarní "special"

od 291.- dolarů

(Loď tam a zpět)

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347 BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tels.: EMpire 8-5336 - 927-1196

Ak chcete koupit nebo prodat nehnuteľnosti v Torontu obraťte sa na

MICHAEL J. VLČKO,
Realtor

1 Sorauren Ave. pri Queen W.
Telefón 533-2288

Člen

"Toronto Real Estate Board"

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue

Toronto 4

Tel. 537-2631

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět

provádí veškerý Plumbing

Heating, opravy a nové

práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

VÝNOŠNÉ ULOŽENÍ

PENEŽNÍCH ÚSPOR

DOMY obytné a obchodní

TOVARNÍ OBJEKTY pronajaté

S. REDINA

Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4.

LE 6-7898

VEŠKERÉ OPRAVY

chesterfieldů a čalouněného

nábytku provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČTY ZDARMA

Volejte po 5 hod. večer

537-5592